

VAIRAVIMO MOKYTOJŲ GILDIJA

Asociacija. K. Donelaičio g. 43-1, 44245 Kaunas

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 304288656

Tel. 8 630 50004, El. p. info@vmgildija.lt, <http://www.vmgildija.lt/>

Lietuvos Respublikos Susisiekimo ministerijai

PASTABOS IR PASIŪLYMAI PROJEKTO TOBULINIMUI

2023.02.20 Nr. 60

Asociacija Vairavimo mokytojų gildija teikia pasiūlymus Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2002 M. GRUODŽIO 11 D. NUTARIMO NR. 1950 „DĖL KELIŲ EISMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO projekto tobulinimui.

Išdėstyta rašto priede.

Vadovas Robertas Litvaitis

I. Pokyčiai susiję su Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (toliau – Įstatymas) pakeitimais

1. Įsigaliosiantys Įstatymu pakeitimai nediskutuotini, bet manytina kad Kelių eismo taisyklėse (toliau – Taisyklės) tikslinimai galimi nenukrypstant nuo Įstatymu nustatyto reglamentavimo.
2. Nuoseklumui, stiprinti KET 2.10 punktą, siūlytina papildyti (kad veiksmožodis *judėti* suprastinas ne kaip bet koks judesys, o judėjimas kelyje kokia nors kryptimi) išdėstant:

Pėstiesiems draudžiama:

- 48.1. **eiti** (judėti) per važiuojamąją dalį tose vietose, kur yra transporto ar pėsčiųjų atitvarai, o gyvenvietėse – ir ten, kur yra skiriamoji juosta (išskyrus pėsčiųjų perėjas ir sankryžas);
- 48.2. **eiti** (judėti) automagistrale ar greitkelio;
- 48.3. **eiti** (judėti) skiriamąja juosta arba greta jos važiuojamosios dalies pakraščiu;
- 48.4. išeiti (pajudėti) iš už stovinčios transporto priemonės ar kitos kliūties, trukdančios apžvelgti vietą, neįsitikinus, kad nėra artėjančių transporto priemonių;
- 48.5. **eiti** (judėti) dviračių takais, išskyrus atvejus, kai reikia pereiti į kitą dviračių tako pusę arba kai kelyje nėra šaligatvio ar pėsčiųjų tako ir šiais atvejais nebus trukdoma dviratininkų eismui;
- 48.6. pasišalinti iš eismo įvykio vietos, jeigu pėstieji yra susiję su juo;
- 48.7. **eiti** (judėti) dviračių juostomis, išskyrus atvejus, kai reikia pereiti į kitą dviračių juostos pusę ir nebus trukdoma dviratininkų eismui;
- 48.8. **išskyrus gyvenamosios zonos keliuose**, važiuoti riedučiais, riedlentėmis ar paspirtukais be variklio važiuojamąja dalimi.

II. Dėl KET projektu siūlomu pakeitimų

3. Nepriimtinas siūlomas KET projekto 2.4. punkto formuluotės keitimas „ir *ratinį traktorių (kurio didžiausias projektinis greitis yra didesnis kaip 40 km/h ir **kuris pagal konstrukciją panašus į keturračių**)*, nes formuluotė *panašus* yra labai nekonkreči ir labai vertinamojo pobūdžio. Vis dėlto manant, jog yra tokios apibrėžties būtinybė, verta paieškoti tikslesnės formuluotės – siūlytina: *ratinį traktorių (be **kėbulo** ir kurio didžiausias projektinis greitis yra didesnis kaip 40 km/h)*.
4. Atsižvelgus į 3 p. siūlymą, analogiškai tikslintina KET projekto 2.7. punkto formuluotė, juolab kad B1 kategorijai priskirtinos transporto priemonės ir yra keturračiai, kurie gali turėti kėbulą. Jais mokinant vairuoti vairavimo instruktorius turi (privalo) galimybę sėdėti šalia mokinio:
2.7. Pakeisti 26 punktą ir jį išdėstyti taip:
„26. Transporto priemonių vairuotojams draudžiama įsiterpti tarp mokinio, besimokančio vairuoti mopedą, motociklą, triratį, bet kurios rūšies keturračių (~~išskyrus sunkiųjų~~ **be kėbulo**), ir jį lydinčio vairavimo instruktoriaus vairuojamų transporto priemonių. Mokymo metu mokinys privalo vilkėti ryškiaspalvę liemenę su šviesą atspindinčiais elementais ir skiriamuoju ženklu „M“ liemenės priekyje ir ant nugaros. Tokią pat liemenę, tik su užrašu „VAIRAVIMO INSTRUKTORIUS“, privalo vilkėti ir vairavimo instruktorius, lydintis mokinį motociklu. Jeigu vairavimo instruktorius mokinį lydi automobiliu, automobilis turi būti paženklintas pagal Taisyklių 4 priedo reikalavimus.“
5. Nesutiktina su siūlomu KET projekto 2.13 p. siūlomu pakeitimu, nes:
Pirma – ji aiški be papildomo paaiškinimo, t. y. dubliuoja pakankamai aiškiu pirmu sakiniu prieš tai įvestą taisyklę: *Reikia sukti taip, kad įvažiuodama į važiuojamųjų dalių sankirtą ir išvažiuodama iš jos transporto priemonė neatsidurtų priešpriešinio eismo juostoje*;

Antra – ji yra aiškinamojo pobūdžio, t. y. pačios Taisyklės tampa ne taisyklių reglamentavimu, o vadovėliu, t. y. paaiškinimų rinkiniu;

Trečia – tuomet tektų aiškinti visas taisykles, t. y. jei jau teigiama kad Taisyklėms norima suteikti ir aiškinamąją funkciją (*siekiant teisinio aiškumo*), tuomet vertėtų teikti Taisyklių papildymus toms jų formuluotėms, kurios visuomenei yra kur kas neaiškesnės: pvz.: [...] Jeigu *sukti leidžiama keliomis eismo juostomis*, vairuotojas privalo sukti taip, kad nekliudytų sukančiajam gretimai eismo juosta.

Vertinant išdėstytą, siūlytina šio punkto pakeitimo atsisakyti.

6. Manytina, kad „Gyvenamosios zonos“ ir „Dviračių gatvių“ reikalavimų vienodinimas nėra priimtinas dėl jų paskirčių skirtingumo. Jeigu manoma priešingai, tuomet nėra reikalingi nei atskiri kelio ženklai nei Taisyklių reikalavimai. Todėl dalinai sutiktina su KET projekto 2.19 p. pakeitimu, bet siūlome atsisakyti KET projekto 2.20 p., t. y. nors gyvenamosios zonos yra *lėto ir ramaus eismo teritorijos*, bet joms dažnu atveju priskiriami ir keliai vedantys į minėtas teritorijas. Todėl, nesant atskiro šių kelių priskyrimui Dviračių gatvėms, dviratininkų eismas turi vykti jiems nustatyta įprasta tvarka tame tarpe taikant reikalavimą dviratininkams važiuoti viena eile ir t.t.
7. Nepritariame KET projekto pakeitimams nustatytais 2.21 ir 2.22 punktais, nes jie yra niekiniai ir nelogiški. Kelio ženklą „Kelias su eismo juosta maršrutiniam transportui“ matančiam vairuotojui nurodoma, kad kelio kairė eismo juosta yra skirta priešpriešiais atvažiuojančiam maršrutiniam transportui dėl ko vairuotojo, matančio šį kelio ženklą, kryptimi leisti važiuoti kelio ženklu pažymėta eismo juosta yra nelogiška (nes būtų važiuojama prieš eismą). Vienintelis pateisinamas veiksmas – apsisukimas, bet tuomet vairuotojui nebus matomas kelio ženklinimas. Be to, teikiant tokį pasiūlymą, laikytinas būtinu išimčių ties kelio ženklu „Įvažiuoti draudžiama“ papildymas.
8. KET projekto teikiamame 2.26 papildyme, atkreiptinas dėmesys į tai, kad *pylimų, šlaitų ir griovių* Įstatymo sąvoka *kelias* neapima.
9. KET projekto 2.28 p. pakeitimas kuris: *Rekomenduojama, kad vaikas specialioje jo ūgiui ir masei pritaikytoje sėdynėje, kuri atsukta kryptimi, priešinga įprastai motorinės transporto priemonės važiavimo kryptčiai, būtų vežamas kaip galima ilgiau (kol sąlygos tai leidžia)* yra aiškinamojo pobūdžio, kas neatitinka Taisyklių paskirties, o ir siūloma formuluotė nėra aiški ir tiksli.
10. KET projekto 2.31.2.2. pakeitimas, nustatant reglamentavimą dėl transporto priemonių perstatymo laiko prailginimo iki 24 valandos nėra įvertintas tuo požiūriu, kiek tai bus pritinkama infrastruktūrą aptarnaujančioms tarnyboms (pvz. kelių valymą). Joms darbus gali tekti vykdyti po vidurnakčio ir tuo galimai sukeliant šalia gyvenančių gyventojų nepasitenkinimą dėl triukšmo
11. KET projekto 2.32.3. pakeitimą siūlytina tikslinti jį išdėstant šia formuluote: *esant kelio ženklui Nr. 413 „Pėsčiųjų ir dviračių takas“ skiria dviračių eismui skirtą tako dalį nuo pėsčiųjų eismui skirtos tako dalies*.

III Dėl papildomai tikslintinų kitų Taisyklių punktų

12. Siūlytina tikslinti Taisyklių 132 punkto formuluotę, nes naudojamas žodis „maksimalus“ yra tarptautinis, turi dvejetainį atitikmenį Lietuvių kalboje – todėl panaudojus šiame punkte įveda dvejetainį sampratą.

132. Jeigu leistinas greitis keliuose padidintas arba sumažintas atitinkamais kelio ženklais, vairuotojas privalo vadovautis kelio ženklų reikalavimais, tačiau vairuotojo pasirinktas važiavimo greitis gyvenvietėje ir ne gyvenvietėje negali būti didesnis už Taisyklių 131 punkte atitinkamai transporto priemonei arba jos junginiui su priekaba nustatytą maksimalų leistiną greitį.

Siūlytina tikslesnė formuluotė:

132. Jeigu leistinas greitis keliuose padidintas arba sumažintas atitinkamais kelio ženklais, vairuotojas privalo vadovautis kelio ženklų reikalavimais, tačiau vairuotojo pasirinktas važiavimo

greitis gyvenvietėje ir ne gyvenvietėje negali būti didesnis už Taisyklių 131 punkte atitinkamai transporto priemonei arba jos junginiui su priekaba nustatytą didžiausią atitinkamą leistiną greitį.

Pažymėtina, kad žodis *maksimalus* naudojamas dar keliuose Taisyklių punktų formulavimuose, tačiau tai nekelia dvigubų sampratų.

13. Siūlytina tikslinti Taisyklių 195 punkto, papunktį 195.6. *mokant vairuoti, vežti vaikus iki 14 metų* formuluotę pakeičiant į „*mokinant*“. Dabartinė formuluotė galimai supratina, kad jei asmuo moka vairuoti, tai vaikus vežti draudžiama, o jei nelabai moka vairuoti, tuomet draudimas netaikomas, nors draudimo prasmė yra apie mokymą vairuoti.

195.6. mokinant vairuoti, vežti vaikus iki 14 metų

14. Siūlytina suteikti pėstiesiems pirmumo teisę prieš transporto priemones stovėjimo aikštelėse. Pagal reglamentavimą, pobūdį (greitį, intensyvumą, paskirtį) ir nusistovėjusią faktinę tvarką eismas stovėjimo aikštelėse yra artimas gyvenamosioms zonoms. Tikėtina, kad siūlomas reglamentavimo pakeitimas eismą stovėjimo aikštelėse darytų intuityvesniu ir sklandesniu.
15. Siūlytina pakeisti Taisyklių 3 priedo 1.13.1. papunktį: „*Zebras*“ žymi ~~*nereguliuojamą*~~ *pėsčiųjų perėją*. Manome, jog toks pakeitimas Taisyklėse ir kituose susijusiuose teisės aktuose leistų kelio savininkui vietose, kuriose reikalinga, reguliuojamas pėsčiųjų perėjas ženklinti „zebru“ tokiu būdu gerinant pėsčiųjų perėjos pastebimumą.